

[Holger Kristiansen.]

været til Skade for vort Land — med Udtrykket „til Skade for vort Land“ skal naturligvis ganske særligt tænkes paa den økonomiske Bekostning, disse Militærordninger har medført for os —, og at de har haft nogen Værdi i Retning af at holde Danmark udenfor krigeriske Forviklinger, tror jeg ikke paa.

Naar det ærede Medlem Hr. Parkov sagde, at Forsvarsordningen af 1909 stod dog sin Prøve og viste sig at være til stor Gavn for vort Land under Krigen 1914—18, er det jo ikke rigtigt. Militærordningen af 1909 stod ikke sin Prøve under Verdenskrigen som Krigsberedskab, det fik vort Forsvarsvæsen heldigvis for Danmark ikke Lejlighed til. Der, hvor Forsvarsvæsenet i 1914—18 stod sin Prøve, var i en Bevogtningsopgave. Den dagældende Militærordning viste ved Ministeriets Administration, ved Rigsdagens Tilslutning, Befolkningens Tilslutning, at den kunde bruges netop i Retning af at foretage den nødvendige Bevogtning af vore Kyster og Farvande; men derudover stod Militærordningen ikke sin Prøve, og det er min absolutte Overbevisning, at hvis den var kommet til det, vilde det danske Samfund være kommet til dyrt at erfare, at den var alt andet end i Stand til at staa sin Prøve under saadanne Forhold.

Det ærede Medlem Hr. Parkov førte H. P. Hanssen Nørrømølle i Marken som Forsvar for den Militærordning, vi havde fra 1909 og under Verdenskrigen. Det er mig naturligvis bekendt, at H. P. Hanssen havde den Opfattelse, at den virkelig betød nogen Betyggelse, idet Udtalelser af ham — som det blev citeret efter Rigsdagstidende — da gik ud paa, at man i Tyskland regnede med den Forsvarsordning, Danmark havde, og at den maaske havde sin Virkning med Hensyn til Tysklands Dispositioner o. s. v. Men naar det ærede Medlem fremfører H. P. Hanssen, vil jeg gerne minde om, at der var en anden Sønderjyde, ogsaa Rigsdagsmand i Tyskland, Sønderjydernes Repræsentant i den preussiske Landdag, nemlig Folketingsmand Nis Nissen, som havde en anden Opfattelse.

Nu skal jeg ikke vurdere de to Personer i Forhold til hinanden, men jeg vil dog gerne fremføre, at Nis Nissen havde dog som preussisk Soldat fremfor H. P. Hanssen Lejlighed til at se i Marken, hvorledes det gik til mellem Tyskland og Frankrig, og derved Lejlighed til at vurdere den Stilling, som Danmark kunde komme til at tage under en Krig, ganske anderledes end H. P.

Hanssen havde det. Nis Nissen sagde i dette Ting — hvis jeg med den højtærede Formands Tilladelse maa citere nogle faa Linier — under Forhandlingerne i 1924 om Afrustning; efter at have talt om de Erfaringer, han havde gjort derude paa Krigsskuepladsen, sagde han:

„Ved at se det, som jeg saa derude, kom jeg til den absolutte Overbevisning, at selv om Danmark vilde anspænde sine yderste Evner — det har vi jo ikke gjort hverken ved Forsvarsordningen af 1909 eller ved Forsvarsordningen af 1922 —, vilde det Forsvar, som vi evnede at stille paa Benene, være værdiløst i en Kamp med en virkelig Militærmagt.“

Det dækker jo ganske den Opfattelse, som vi fra vor Side nærer.

Maa jeg sige til det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen, at der er virkelig Overensstemmelse mellem mine Udtalelser og det Citat, jeg førte frem af den kommanderende General, idet det, vi tilsigter, gennem det Lovforslag, som her foreligger til Behandling, er Løsningen af en Bevogtningsopgave lig den begrænsede Opgave, som den kommanderende General indrømmer, at den nuværende Militærordning er i Stand til at løse for Jyllands og Fyns Vedkommende, nemlig den begrænsede Opgave at optage Kamp med irregulære Styrker. Det er det, der tilsigtes gennem den her foreslaaede Ordning.

Hvad angaar den brede Basis, vil jeg gerne sige, at det er jo ikke nok til at skabe en bred Basis for Gennemførelsen af Militærordningen, at Flertallet i denne Sal har stemt for Ordningen udelukkende paa Grundlag af den Kendsgerning, at man skærer Militærudgifterne ned med 6 Mill. Kr., og samtidig udtrykkelig har erklæret, at det er den eneste Aarsag til, at man overhovedet stemmer for dette Forslag. Mellem en paa den Maade gennemført Ordning og saa Kravet om en Forhandling paa bred Basis med Hensyn til det principielle i selve Militærordningen, er der en uhyre Forskel; og da det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen i 1930 udtalte Ønsket om, at der maatte finde en Forhandling Sted paa bred Basis, var det ikke paa det Grundlag, at der skulde skæres 6 Mill. Kr. ned, som om et Par Aar tilmed kun blev til 3, men da var Spørgsmaalet om Forhandling af hele Ordningen af vort Militærvæsen. Det er den brede Basis, og den synes jeg, det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen nu skulde træde ind under, saa er der Mulighed for at faa en efter vore Forhold virkelig forstandig Militærordning.